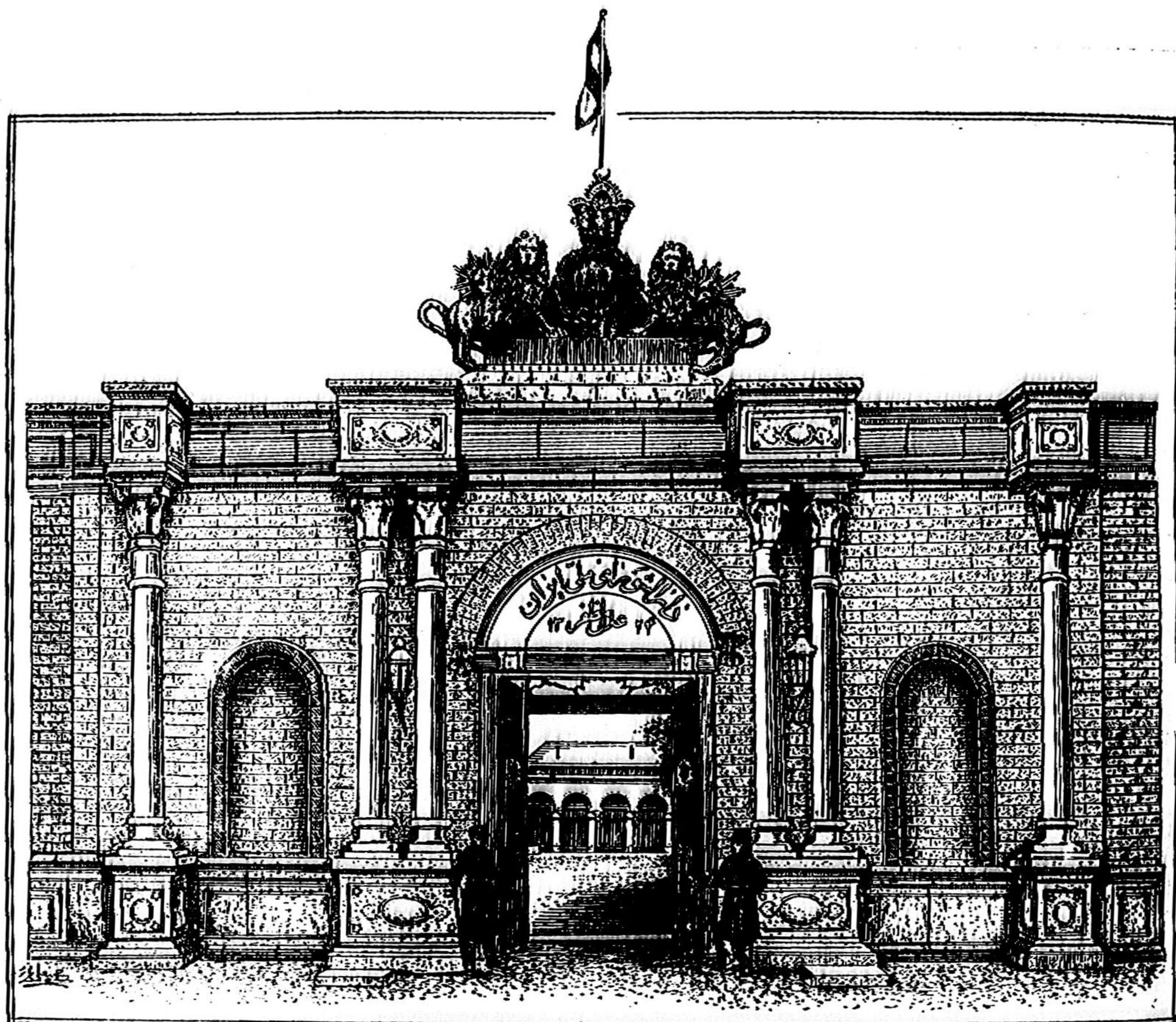

جلسه	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	شماره
۱۰۶		هفتاد و یکم
تاریخ تاسیس آذر	مندرجات	قیمت اشتراك
۱۳۰۵	فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی	داخله ایران سالبانه ده تومان
جلسه پنجشنبه ۲۸	خواهد بود	خارجه « دوازده تومان
اردیبهشت ماه ۱۳۰۶	—•••—	قیمت تک شماره
مطابق ۱۷ ذیقعدة الحرام	پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در يك شماره منتشر میشود.	يك قران
۱۳۴۵	مطبعة مجلس	

فهرست مندرجات

	از صفحه	عنوان	
۱۴۴۱	۱۴۳۰	قرائت طرح پیشنهادی جمعی از نمایندگان راجع به عفو مستخدمین دولتی و ارجاع آن به کمیسیون مبتكرات	۱
	۱۴۳۱	تصویب مرخصی آقای اسفندیاری	۲
۱۴۳۷	۱۴۳۱	بقیه مذاکرات راجع بانخابات سیرجان و نمایندگی آقای میرزا احمد خان بدر و تصویب نمایندگی ایشان	۳
۱۴۴۰	۱۴۳۷	بقیه مذاکرات نسبت بخر کمیسیون بودجه راجع به بودجه ۱۳۰۶ مؤسسه تلگراف بی سیم	۴

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس پنج شنبه ۲۸ اردیبهشت ماه ۱۳۰۶ مطابق ۱۷ ذیقعده ۱۳۴۵

جلسه ۱۰۶

غائبین با اجازه جلسه قبل
 آقایان : عمادی - موقر - حاج میرزا حبیب اللہ امین
 نظام مافی - ضیاء - دادگر - حشمتی - نجومی - پالیزی
 میرزا ابراهیم خان قوام - ارباب کیخسرو - نوبخت

(مجلس دو ساعت و سه ربع قبل از ظهر
 بریاست آقای پیرنیا تشکیل گردید)
 (صورت مجلس روز سه شنبه بیست و ششم
 اردیبهشت را آقای بنی سلیمان قرائت نمودند.)

۳۰ بهمنی - بهار - معظمی

غائبین بی اجازه جلسه قبل

آقایان: علی خان اعظمی - اسامی - حاج حسن آقا

ملك - حاج غلامحسین ملك

در آمدگان با اجازه جلسه قبل

آقایان: شریعت زاده - زعیم

در آمدگان بی اجازه جلسه قبل

آقایان: ملك مدنی - عباس میرزا - محمد ولی میرزا

میرزا حسن خان ونوق

رئیس -- راجع بصورت مجلس ایرادی نیست؟

(گفتند خبر)

رئیس -- صورت مجلس تصویب شد.

رئیس -- پیشنهادی است که بامضاء پنجاه نفر از آقایان

نمایندگان داده شده است قرائت میشود

(اینقسم قرائت شد)

نمایندگان مجلس شورای ملی بدولت اختیار میدهند که از کلیه اعضاء و اجزاء ادارات دولتی که تعطیل کرده و بحال نظلم مجلس شورای ملی آمده اند بلا استثناء عفو نماید.

رئیس -- آقای دادگر

دادگر - موافقم.

رئیس -- آقای شیروانی

شیروانی - بنده نمیدانم این پیشنهاد در تحت چه عنوانی ممکن است در مجلس مطرح شود و روی چه اصلی باید حرف زده شود. لایحه نیست طرح قانونی نیست مطلب هم نیست ...

آقای سعید یعقوب -- صحیح است.

شیروانی - بالاخره بنده نمیدانم این چیست؟ و ما باید چه شکل در این حرف بزیم. چند ماده قانون جزای عمومی را ما باید در این جا رأی بدهیم و لغو کنیم و بالاخره مواد قانون اساسی و قوانین موضوعه که حق

عفو را در ملک بیک نفر داده است آنرا بگیری و مجلس شورای ملی بدهیم. خلاصه من که اینرا نمیدانم چه چیز است و بنده در عین حالی که معتقدم باید تمام اعضاء کم رتبه و وزارتخانهها که مورد حمله واقع شده اند آنها را متعرض نشوند ولی امثال عبدالرضا خان و آنها را باید شدیداً مجازات کرد و محرکین را پیدا کرد

روحی - اجازه میفرمائید مختصر توضیحی بدم؟

رئیس - بفرمائید

روحی - بنده ابهت و عظمت مجلس شورای ملی را بیش از این میدانم که وقتش را صرف کند باینکه يك مشت اعضاء بدبخت ادارات را روزها از کارشان باز بدارند و ببرند برای استنطاق و اذیت کنند ...

آقای سعید یعقوب - آقایان نظامنامه دارم اجازه میفرمائید اخطار نظامنامه نیست.

روحی - اجازه بدهید آقا این است که این پیشنهاد از طرف یکمده از آقایان امضاء و تقدیم شد که آنها راها کنند و بیش از این تعقیب نکنند و باید باین پیشنهاد رأی گرفته شود آقابانیکه موافق نیستند رأی نمیدهند استدعا میکنم که مطرح شود.

افسر - آخر این چه چیز است

عده از نمایندگان - خیر نمیشود مطرح کرد

رئیس -- خوب پس مطرح نمیشود

بعضی از نمایندگان - (بطور همهمه) باید مطرح شود.

آقای سعید یعقوب - اجازه میفرمائید.

رئیس -- بفرمائید

آقای سعید یعقوب - مطلبی را که آقای روحی فرمودند آقا بنده و جناب عالی و تمام آقایان علاقه داریم باجزای ادارات. خدا میداند کار ما هم در وزارتخانهها بیشتر از شما است عواطفمان هم بیشتر از شما است لکن ما که اینجا نشسته ایم اعضاء قوه مقننه هستیم نظامنامه داریم و باید

مطابق آن رفتار کنیم. نظامنامه چه چیز است؟ نظامنامه میگوید چیزی که در مجلس مطرح میشود باید طرح قانونی باشد بارابرت کمیسیون باشد بلامحه دولت باشد. اگر طرح قانونی باشد باید بازده نفر آن را امضاء کنند اگر هم لایحه دولت باشد با در مجلس مطرح میشود یا میروند به کمیسیون و کمیسیون بمجلس رایت میدهد.

بنده استدعا میکنم که این را آقایان بعنوان طرح قانونی پیشنهاد کنند بعد بیاید اینجا مطرح شود. چرا؟ برای اینکه بنده و جناب عالی باید این نظامنامه را حفظ کنیم و انذر عشیرتک الاقربین اول ما باید قدم قانونی برداریم بعد دیگران به قوانین عمل کنند و از ما تبعیت کنند اگر بنا باشد که بنده این قانون مجازات را يك لگد بزیم بهش و قانون اساسی را جناب عالی نظامنامه را یکی دیگر، پس دیگر چه باقی میماند؟ علی

میماند و حوضش ما هم مثل جناب عالی کمال عواطف و عطوفت را با ادارات داریم، قوه مجریه یکی از قوای معظم ملک است، ناچار که آنقدر زحمت کشیده شده برای این است که قوانین اجرا شود. این است که عرض کردم و گمان نمیکنم قانون همچو چیزی را اجازه داده باشد، بطور طرح قانونی پیشنهاد کنید، در تحت يك ماده در بیارید می رود به کمیسیون مبتکران و بعد می آید مطرح می شود.

رئیس -- خوب اگر آقایان مایل باشند بطور طرح قانونی میروند بکمیسیون مبتکران و روز دیگر میآید بمجلس آنوقت رأی داده میشود.

کازونی - بنده مخالفم

رئیس -- اخطار نظامنامه کردند و صحیح هم بود وقتی که بمجلس آمده چه میخواهید بفرمائید. خبری از کمیسیون عرایض و مرخصی رسیده قرائت میشود (شرح ذیل قرائت شد)

آقای اسفندیاری نماینده محترم بواسطه کسالت و تجویز دکتر

معالج برای مسافرت با اروپا بانقضای سده ماه مرخصی از روز حرکت نموده اند کمیسیون بانقضای ایشان موافقت نموده و اینک خبر آنرا تقدیم میدارد با قید اینکه از تاریخ تصویب مرخصی لغایت يك ماه روز حرکت خود شانرا به اداره مباشرت اطلاع بدهند.

رئیس -- آقای عراقی

عراقی - موافقم.

رئیس -- آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده با مسافرت ایشان کاملاً موافقم (خنده نمایندگان) اما با این که ایشان میخواهند بجهة معالجه مرض بارای امور شخصی خودشان به اروپا تشریف ببرند و از حقوق مجلس استفاده کنند مخالفم، به عقیده که خودم دارم خوبست ایشان از حقوق مجلس و وکالت صرف نظر بکنند و تشریف ببرند.

رئیس -- رأی میگردد بریم به مرخصی سه ماهه آقای

اسفندیاری آقایان موافقین قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس -- تصویب شد. انتخابات سیرجان مطرح است

در جلسه گذشته مذاکرانی بعمل آمد راجع به دوسیه که در ثانی در سه روز قبل بمجلس شورای ملی فرستاده شده. بعضی عقیده شان این بود که چون بعد از مدت قانونی رسیده نباید به شعبه فرستاد و ترتیب آری داد، در این باب باید رأی گرفته شود و تکلیفش معلوم شود مذاکرانی که باید بشود...

عراقی - رأی به چه گرفته میشود؟

رئیس -- رأی گرفته میشود به اینکه این دوسیه که

بعد از موعد قانونی رسیده است بایستی رسماً قبول شود یا نه؟

عراقی - این رأی به قانون انتخابات بر نمی خورد؟

نقض او نمیشود؟

رئیس -- البته آقایان قانون را در نظر میگیرند و

رأی میدهند

شیروائی - بنده راجع به رأی عرض دارم .

رئیس - بفرمائید .

شیروائی - بنده تصور میکنم چون ممکن است این رأی اصطلاحی با قوانین داشته باشد خوبست رأی گرفته نشود اگر مخالفین هم مدارکی دارند لازم نیست از راه شعبه تحصیل کنند . ممکن است بطور غیر رسمی از راه خارج هر مدرکی دارند اقامه بفرمایند

رئیس - مقصود از غیر رسمی این نیست که بنده بطور غیر رسمی دوسیه را به یکی از آقایان بدهم ، غیر رسمی این است که اگر آقایان اسنادی در خارج تهیه کرده اند اظهار نمایند . حالا اگر آقایان دوسیه را از بنده نمیخواهند بنده هم رأی نخواهم گرفت . آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بنده خیلی خوشوقت هستم که آقایان نمایندگان محترم ...

یک نفر از نمایندگان - بلندتر

شریعت زاده - عرض کردم خیلی خوشوقت هستم که آقایان نمایندگان محترم به احتمال اینکه مبادا از يك اصل قانونی تجاوز شود میل کردند که در این باب رأی گرفته نشود ...

آقا میرزا هاشم آشتیانی - احتمال نبود . قطع بود شریعت زاده - حالا کار نداریم که این احتمال یا قطع صحیح است یا نه ولی امیدوارم اجازه بدهند که در خصوص اصل انتخابات هم همین علاقه مندی بطور وضوح از طرف مجلس شورای ملی ارائه بشود یعنی نسبت بدلائل مربوطه باصل انتخابات و اعتراضات بنده توجه مخصوصی بشود . همانطوریکه نسبت باین موضوع در نتیجه يك احتمالی موافقت برای گرفتن رأی نشده است در مقابل يك دلائل واضح و قطعی هم موافقت شود که برطبق قوانین و عدالت و وجدان قضاوت بشود

البته آقایان محترم تصدیق میفرمایند و اظهاراتیکه یکی از آقایان مخصوصاً آقای آقا سید یعقوب در مورد طرح پیشنهادهای عدّه از نمایندگان راجع بعفو مستخدمینی که بمجلس آمده اند فرمودند که باین نسبت بحیثیت مجلس و اصول مشروطیت اظهار علاقه مندی بکنیم ، البته این يك اصلي است که بنام موارد شمول دارد و موافقت اکثریت مجلس با اظهار آقای آقا سید یعقوب به بنده اجازه می دهد که منتظر باشم که در مورد انتخابات سیرجان هم این اصل که عبارت از حفظ حیثیات مجلس باشد از طرف نمایندگان محترم کاملاً رعایت می شود . البته آقایان محترم تصدیق دارند که موافق اصول و اصول قوانین مربوطه به انتخابات کسی از يك محلی نماینده است که اولاً انتخابات بعمل آمده باشد . ثانیاً آرائی در باره او داده شده باشد . ثالثاً نه بدید و تطمیع و اجبار و اعمال دسیسه بعمل نیامده باشد . بدیهی است در صورتیکه در يك انتخاباتی دوسیه دلائل قطعی داشته باشد که اعمال دسیسه و تهدید و تطمیع و به عمل نیامدن انتخابات در عدّه زیادی از حوزه ها ثابت شود آنوقت اصولاً ما ملتزم هستیم که رأی به بطلان دعوی کسی که مدعی نمایندگی است بدهیم . در مورد انتخابات سیرجان اسنادی هست در دوسیه که بنده برای اینکه زیاد آقایان محترم خسته نشوند از موضوع استناد به دوسیه و قرائت تمام آن اسناد صرف نظر میکنم ولی البته این دوسیه که الان در خدمت حضرت آقای رئیس است و سواد يك قسمتی از آن اسناد پیش بنده است عرض مفادش مؤثر است ، و اگر آقایان زدی دیدی داشته باشند میتوانند به دوسیه رجوع بفرمایند . در این دوسیه اسنادی هست که بموجب آن از طرف مأمورینی که نماینده دولت برای نظارت در اجرای قانون انتخابات بوده اند امر قطعی شده است به نواب حکام به اینکه کاندیدای قطعی و لایتنیر آقای بدر است و انتخاب غیرار مستلزم مسؤلیت شما است .

اینجا سوادش را دارم و برای آقایان میخوانم . اسنادی هست که برطبق آنها ثابت میشود که فقط انتخابات در زید آباد و سعید آباد که مرکز سیرجان است و در اقطاع و افشار بعمل آمده و در سایر حوزه ها اصلاً انتخاباتی بعمل نیامده است . مقتضی که رفته است راپرت جامعهی داده است با اسناد مربوطه باین کار که آن اسناد حاکی است که يك احکامی از طرف مسؤولین اجرای قانون انتخابات یعنی نمایندگان دولت صادر شده است دائر بر اینکه ضرورت ندارد که در آنجا مراسم قانونیه انتخابات رعایت شود یعنی يك ترتیبی بکنند بدون اینکه تعرفه توزیع شود و اخذ آراء بعمل آید صورت مجلس ترتیب بدهند و بگیرند انتخابات شده است . برای اثبات این مسئله عدّه تعرفه هائی است که معادل مقداری که بچند حوزه فرستاده شده بود به وزارت داخله عودت داده شده است و در ضمن دوسیه هائی است که در محل مأموریت نواب حکام بدست آمده و مجلس شورای ملی اجازه نداده است آنها قرائت شود . اسنادی هست که این مأمورین امر کرده اند که جمعیه های تقاطعی را که انتخاب بعمل آمده باز کنند و رأی به اسم بدر داخل کنند . این اسناد اسناد رسمی است و از همان مأمورینی که مسؤل حسن استعمال قانون و نظارت از طرف دولت بوده اند صادر شده و باید برای اطلاع جامعه اعلان کرد زیرا در هیچ يك از انتخابات چنین جریان نظیر ندارد . اسنادی هست که ثابت میکنند فرستادن پنجهزار و پانصد تعرفه را به اقطاع و افشار و اسنادی هست که مدلل میدارد که برای ابطال اسنادی که بموجب آن این مقدار تعرفه به اقطاع و افشار فرستاده شده بود يك دسایسی در کار شده است . و بالاخره سند رسمی حکومت کرمان که صورت میدهد به حکومت اقطاع و افشار که چیزهائی که برای شما فرستاده شده است اینها است . اعلان اینقدر تعرفه پنجهزار و پانصد عدد ، کتا بچه اینقدر ، پس معلوم میشود که کلیه در انتخابات سیرجان اعمال دسایس

و بطور خیلی ساده عرض کنم تقلب شده است ، زیرا که ابطال آراء اقطاع و افشار و ایجاد اکثریت برای کسی که اصلاً رأی نداشته است آمده اند این اسناد رسمی را که دائر بفرستادن پنجهزار و پانصد تعرفه بوده خواسته اند از بین ببرند و بعد نمایش بدهند که این اندازه تعرفه نبوده است . آنها در دوسیه است که سوادش را بنده بعرض آقایان میخوانم . اسنادی هست که دستور صحیح به مأمورین تقاطع مختلفه داده شده است که حتماً باید آقای بدر انتخاب شوند و از انتخاب دیگران جلو گیری کنید و اگر موفق نشدید جمعیه را باز کنید و اوراق رأی توی جمعیه به اسم بدر بگذارید بمناسبت علاقه که بین رفقای پارلمانی ما هست تصمیم گرفتیم اسامی مأمورینی را که مأمور این جریانات بوده اند در مجلس عالی تبریم ، ولی البته اجازه دارم که مفاد تصمیمات و اوامر غیر قانونی و دسایسی که شده است بموجب اسناد رسمی بعرض آقایان برسانم و از آقایان نمایندگان خواهش میکنم که اگر زدی دیدی دارند به دوسیه و اسنادیکه با مضای این اشخاص وجود دارد رجوع بکنند . حالا آقای آقا سید یعقوب متأسفانه معتقد بوجود اصولی هستند که بنده و هیچکس از آن خبر ندارد که اگر مضمون يك دوسیه بیاید و در مجلس حاضر باشد که در نتیجه يك تجاوزانی بموقع حاضر نشده است میگویند که اصولاً استناد به آن برای کشف حقیقت ممنوع است . البته بنده با ارادتی که بایشان دارم فقط باید گله بکنم و بالحن اعتراض آمیزی نباید عرض کنم . در هر صورت آن مراسله حکومت که الان در دوسیه هست راجع بموضوع تعرفه در تحت نمره دو هزار و چهار به نایب الحکومه می نویسد و صورتی می دهد که این چیزها فرستاده شده است ، تعرفه پنج هزار و پانصد عدد . قانون انتخابات دوازده عدد ، اعلان ۵۰ عدد حکومت اعلان میکنند به نایب الحکومه اقطاع و افشار که برای شما بتوسط این آدم این چیزها را فرستادم و جواب این مراسله و رسید این اشیاء در دوسیه هست . حالا مطلب

در این است که یکی از دلایلی که موجب آن حق میدادند که آقای بدر اکثریت دارد این بود که میگفتند پنجهزارو پانصد تعرفه به اقطاع و افشار فرستاده نشده و اینطور نمایش دادند که در آنجا پنجهزارو پانصد رأی اخذ نشده است. این یکی از اعتراضاتی بود که موافقین آقای بدر می گفتند. خواستم عرض کنم که نحوه استناد من به این موضوع این است که عمده دلایل موافقین آقای بدر این بود که اولاً در اقطاع و افشار پنجهزارو پانصد تعرفه توزیع نشده است زیرا دولت و حکومت در آنجا تعرفه نفرستاده بود. پس بموجب این اسنادی که در دوسیه هست ثابت شد که استدلال موافقین بدر صحیح نیست و ثابت شد که میخواهند بدون اینکه يك فردی در حوزه ولو پنجاه رأی داشته باشد او را نمایندۀ آنجا معرفی کنند. يك موضوع دیگر که خواستم عرض کنم این است که البته به عقیده ما نماینده و وکیل قانونی آنجا در نتیجه يك جریاناتی و برطبق يك قضاوتی رد شده است، البته در آن جلساتی که مذاکرانی شد آقایان توجه داشتند که قسمت مهم اعتراضات و مخالفت شدید این بود که بالاخره اهل سیرجان بایستی از خودشان وکیل داشته باشند، خواستم عرض کنم آن آقایانیکه از این جهت مخالفت کردند آیا اجازه خواهند داد که يك فردی که حتی ده رأی هم ندارد و معروفیت محلی ندارد تحصیل شود. بنظر بنده آقایان که از این نقطه نظر مخالف بودند اطمینان دارم که حالا هم برخلاف عقاید خودشان تصمیماتی نخواهند گرفت. این ورقه ایست که ضمیمه به یکی از مراسلات رسمی است بخط یکی از مأمورین مؤثر که مینویسد: کاندیدای حتمی ولایتغیر میرزا احمد خان بدر نصیرالدوله سابق است. که اصلش در دوسیه است. این ورقه ایست که بخط همان مأمور در دوسیه است که به بعضی از نواب حکام مینویسد: اگر موفق بانتخاب ایشان نشدید جمعیه ها را باز کنید و رأی باسم آقای بدر داخل کنید...

زوار - خواهش میکنم این را بخوانید.
عذر - اصلش کجا است؟
شریعت زاده - اصلش نوی دوسیه است ملاحظه بفرمائید. بنده خدای خودم را شاهد می گیرم در این جا در این توضیحاتی که میدهم هیچ نظر غرض آمیزی ندارم و خواهش میکنم آقایان هم با لحن خوشی با بنده مذاکره بفرمایند و اگر تردیدی دارند دوسیه الان خدمت حضرت آقای رئیس است ملاحظه بفرمایند. در هر صورت این هم ورقه ایست که در آن تعلیم داده می شود که ضرورتی ندارد در فلان نقطه و فلان نقطه مراسم قانونی بعمل آید و دوسه نفری را جمع کنید و صورت مجلس تهیه کنید و بفرستید. حالا با این اسناد که در این جا هست، با اینکه آقای بدر در آنجا هیچ معروفیت محلی نداشته اند و با آنکه اسناد قاطعه که در این جا هست مسلم است که تصمیماتی بوده است برای اینکه يك کسی که هیچ مناسبتی ندارد براهالی سیرجان تحصیل شود با این وجود اگر آقایان نمایندگان محترم باز تصمیم این را داشته باشند که به ایشان رأی بدهند؟ بنده همینقدر عرض میکنم که هر فرد علاقه مند باید متأسف باشد و جمله که اضافه میکنم این است که فوق العاده این کار و این نطقهایی که از طرف بعضی از آقایان می شود يك دلایل اساسی دارد که بر حسب مأموریت خودم از طرف رفقای پارلمانی خودم این قسمت را هم عرض میکنم: مخلفینی که... یعنی موافقین انتخاب آقای بدر را میتوان گفت در مجلس شورای ملی دو قسمت هستند، يك قسمت آنها می هستند که با حسن عقیده و صداقت در تحت تأثیر واقع شده اند و القاء شبهه شده است. این توضیحاتی را که بنده دادم از نقطه نظر اعتقاد به حسن عقیده آن قسمت از آقایان است. به اطمینان به اینکه این اسناد و توضیحات رفع اشتباهات از آن آقایان میکند. قسمت دیگری يك عده کمی هستند از آقایان که بواسطه دوستی فوق العاده و عمیقی که با

حضرت آقای میرزا حسن خان وثوق دارند و بواسطه استفاداتی که از دوستی ایشان در اوقات زمامداری ایشان شده است و بالاخره در نتیجه جریاناتی که میل دارند در آتیۀ برای تجدید همان وضعیات بعمل بیاورند و نقشه های مخصوصی که بتوان گفت نقشه های مهمی است...

بعضی از نمایندگان - آقای توحین است.
رئیس - (خطاب به آقای شریعت زاده) به اشخاص تعرض نکنید

شریعت زاده - تعرض نیست جزء دلایلی است که عرض میکنم. خواستم عرض کنم این جریانات است که برده ضخیمی در روی حقیقت گذاشته است و البته ما هیچوجه نمیتوانیم این جریانات را با بی اهمیتی تلقی کنیم و وظایف خودمان را در مقابل قانون و مملکت انجام نکنیم. ما حرفه ایمان را زدییم و انتظار داریم که آقایان نمایندگان محترم در تحت تأثیر عواملی که جهات قانونیه بر این است که نباید در تحت تأثیر آنها واقع شد واقع نشوند.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب
آقا سید یعقوب - حقیقه از اولی که آقای شریعت زاده ناطق محترم شروع کردند به يك عنوان بنده خیلی خوشحال و خورسند شدم که الحمدلله يك نفری هست که میخواهد حقیقت مسئله حل شود ولی آخرش خراب کردند. اینجا عنوان فلان و فلان در کار نبود! عنوان انتخاب آقای بدر است و يك موضوع خارجی را در اینجا داخل کردن فایده ندارد. اگر چه مقام ریاست تذکر دادند و گمان میکنم آقای شریعت زاده که بعد از این میخواهند یکی از قضاة معین معظم ایران بشوند نباید فوری متأثر بشوند و اگر متأثر بشوند چه طور میتوانند در مسائل قضاوت کنند؟ خدا نکند آن روز بیاید (خنده نمایندگان) و الا بیچاره متظلم... اما آمدیم سر مسائلی

که آقای شریعت زاده فرمودند. يك نکته ایست که بنده ناچارم با يك بیان دیگر خدمت آقا عرض کنم. قاضی در قضاوتش نباید احراز واقع کند چنانچه حضرت رسول (ص) هم میفرماید: که من قضاوت میکنم مابین شما به شهود و بینات. یعنی احراز واقع به من نیست شهود و بیناتی که هست من دیدار آن دو قضاوت کنم. قاضی که قضاوت میکند مأثور یا حراز واقع نیست آن مدارکی که درست است مطابق آن مدارک قضاوت خودشرا میکند. پس مدرک من و قضاوت حضرتعالی و آقایان دیگر مدرکی است که قانون معین کرده است. مدرک قضاوت کردن در انتخابات چه چیز است؟ دوسیه ایست که از انجمن نظایوت حاکم محل روانه میکند بوزارت داخله و وزارت داخله بمجلس روانه میکند در مجلس هم شعبه از ظرف مجلس معین میشود که این جریان را تعقیب کند. این است مدرک قضاوت قضای که در شعبه نشسته اند و بعد از برت شعبه را آن عضو محقق میآید اینجا قرائت میکند. مجلس هم که عنوان تمیزی دارد یا رأی میدهد یا نقض میکند این است طرز جریان انتخابات. این جریانی بوده است که در تمام ادوار، در تمام انتخابات و در تمام مشاجرات بوده است و صحبت شده است و گمان میکنم بنده يك اصولی را عرض کرده باشم که ایشان میفرمایند نفهمیدم اما اینکه میفرمایند يك اسنادی در دوسیه موجود است که عکس آنها در نزد ایشان است بنده این را تصدیق میکنم اما این اسناد را کی آورده است؟ میفرمایند مفتش آورده است بنده عرض میکنم آن مفتش که رفته است مستخدم وزارت داخله نیست که مسؤل باشد که اگر خلاف کرده باشد بنده وزیر داخله را تحت سؤال بیاورم بالاخره آن مفتش مستخدم وزارت داخله نیست يك شخصی است آزاد و هیچ تقید قانونی هم ندارد پس يك شخص آزادی که نه مستخدم وزارت داخله است و نه مسؤلیتی دارد اگر خدای نخواسته واقع یا غیر واقع بگوید

بنده چه میتوانم باو بگویم . ؟ میگوید من که مسؤل وزارت داخله نیستم وزیر داخله هم که حکم قانونی بمن نداده است من اینطور میگویم بالاخره اینجا جایی است که بنده و آقای شریعت زاده کاملاً حافظ قانون باشیم و بدولت بگوئیم آقای بک کسی که مستخدم نیست در وزارت داخله چرا کار باو رجوع میکنی ؟ این قانون استخدام است کسی که کار باو رجوع میشود یا باید مستخدم رسمی باشد یا کنترات شده باشد خوب این شخص نه مستخدم رسمی است و نه کنترات شده است چرا کار به او رجوع می کنی آقای ؟ و بالاخره چنانچه عرض کردم قانون گفته که این شخص را مستخدم نکرده است . جریان قانونی هم نداشته است پس یک اوراق و اسنادی تهیه شده که پایش بجائی بند نیست . بله بند هست اما قانون پایش را بند نکرده است اگر شما یک دعوائی یا یک کسی داشته باشید یک کسی که طرف دعوی نیست و هیچ مدخلیتی ندارد هزار دلیل برای شما ذکر نکند شما هیچ ترتیب از به او میدهید ؟ خیر پس یک کسی که قانون به او این حق را نداده است نمیتواند اظهار او مدرکی برای اثبات قضیه باشد شما ملاحظه عرض بنده را بفرمائید بنده يك مسئله خلاف واقع بشما عرض نکردم عرض کردم بنده و جنابعالی که میخواهیم کاملاً مطیع قانون باشیم و قانون را در مملکت اجرا کنیم يك کسی که ابدأ مسؤولیت ندارد و هیچ رسمیتی ندارد ما نمیتوانیم راپرت او را مدرک قرار دهیم يك راپرتی يك شخصی داد است چه ربطی با دارد ...

شریعت زاده - مربوط موضوع است
آقا سید یعقوب - اجازه بفرمائید همانطوریکه بنده فرمایشات جنابعالی را که اولش خیلی خوب بود و بعد خیلی بی مرحمتی فرمودید کوش کردم و عرضی نکردم بنده هم نمیخواهم بر خلاف واقع چیزی عرض کنم در زمان وزارت همین آقای بدر بنده رفتم

در وزارت معارف دیدم عکسی آورده بودند از مدارس سیرجان که شاگردان مدارس آنجا مشغول تحصیل و ورزش ژیمناستیک بودند آقای بدر این عکس را نشان بنده دادند که من این زحمت را کشیده ام که الحمد لله در آن صفحات مشغول تحصیل میباشند و يك کاغذی هم از اهالی زید آباد و سعید آباد بتوسط آقا شیخ یحیی مرحوم که رئیس معارف آنجا بود دایر بر اظهار تشکر رسیده بود بنده غیر واقع نمیتوانم عرض بکنم و بقدر کوه ابو قبیس دلیل عرض میکنم پس این شخص این طور برای معارف کرمان زحمت کشیده است حالا آمده اند او را انتخاب کرده اند بروید به بینید و ممکن است بعد از اینکه کار تمام شد بنده دست جنابعالی را میگیرم و میبرم در وزارت معارف و خودتان را حکم قرار میدهم آنوقت خواهید دید که این شخص چقدر برای معارف کرمان زحمت کشیده است و بالاخره در همان دوره و همان کابینه که حضرت عالی نظر بدمرحتی فرمودید در همان کابینه این مرد يك قدمهائی برداشت و مردم هم در مقام سپاسگذاری و قدردانی بر آمده اند و او را انتخاب کرده اند آنوقت ما بیائیم و يك چیز هائی نسبت به این مرد بگوئیم این است عرایض بنده و پیش از این هم عرضی ندارم .

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
زوار - بنده با کفایت مذاکرات مخالفم
رئیس - بفرمائید

زوار - بنده عقیده ام این است در مقابل فرمایشات ناطق مخالف و در مقابل این اسنادی که گفتگو شد بایستی يك دقتهای کاملی بشود و کاملاً مذاکراتی برای حل قضیه بعمل آید و بنده تصور میکنم که اگر يك دقت نظر هائی در این انتخاب نشود برای انتخابات دوره هفتم و هشتم يك اشکالاتی برای ما پیش آمد خواهد کرد که کار خیلی مشکل خواهد شد و استدعا میکنم اجازه بفرمائید موافق و مخالف اظهارات خود شان را بنمایند بعد رأی گرفته شود .

رئیس - رأی گرفته میشود بکفایت مذاکرات آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند
(اغلب قیام نمودند)

رئیس - اکثریت است - دو فقره پیشنهاد رأی مخفی شده است .

(بشرح ذیل قرائت شد)

مقام منبع ریاست مجلس مقدس شورای ملی دامت شوکته - پیشنهاد کنندگان ذیل تقاضا دارند در مورد اعتبار نامه و نمایندگی آقای بدر رأی مخفی با مهره گرفته شود . ابراهیم آشتیانی - حاج میرزا مرآضی - بامداد آبه الله زاده اصفهانی - جوانشیر - وزیری - اسفندیاری غلامحسین مسعود - عامری - امیر تیمور - معتمد التولیه - بیات - یعقوب الموسوی - کازرونی - امیرحسین ایلخان فهیمی - امامی

مقام محترم ریاست مجلس مقدس شورای ملی - امضا کنندگان تقاضا مینمائیم نسبت به انتخابات سیرجان رأی مخفی گرفته شود . احتشام زاده - عبد الباقی جمشیدی - اسد الله زوار شریعت زاده - محمود رضا - دکتر رفیع - افسر - خواجهوی - دکتر طاهری - ابراهیمی - میرزا آقا - نجومی شیروانی .

رئیس - چون در جلسه گذشته در موقع رای برای باره از آقایان اشتباهی دست داد اگر اجازه میفرمایند دومرتبه ترتیب رأی را عرض کنم :

بهر يك از آقایان دو مهره رأی داده میشود یکی سیاه یکی سفید مهره سفید علامت قبول است و مهره سیاه علامت رد پس از اینکه مهره ها را کفرقتید تشریف میآورید پای کرسی نطق و هر يك از مهره های رأی را که میل دارید می اندازید توی ظرف فلزی که آنجا گذاشته شده و مهره دیگر را پیش خودتان نگاه میدارید بعد مهره تفتیشیه را از یکی از آقایان منشیامیگیرید و تشریف میآورید بالا آن مهره تفتیشیه را می اندازید

توی ظرف چینی که در روی میز گذارده شده است و آن مهره رأی را که نگاهداشته اید می اندازید توی ظرف چرمی . حالا رأی گرفته میشود بنمایندگی آقای بدر آقایانیکه نمایندگی ایشان را تصویب میکنند مهره سفید والا مهره سیاه میدهند

(مهره های رأی توزیع واخذ و تعداد آراء بعمل آمده نتیجه بترتیب ذیل حاصل گردید)

- مهره تفتیشیه ۹۶ عدد
- مهره سفید علامت قبول ۵۹ عدد
- مهره سیاه علامت رد ۳۶ عدد

رئیس - عدده حاضر ۹۷ نفر با پنجاه و نه رأی تصویب شد
بعضی از نمایندگان - تنفس

(در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از سه ربع ساعت مجدداً ریاست آقای طباطبائی دبیر نایب رئیس تشکیل گردید)

نایب رئیس - آقای وزیر داخله

وزیر داخله - در حین اجرای قانون سچل احوال وزارت داخله بيك مشکلاتی بر خورده است که هر قدر خواستیم در ضمن عمل اصلاح کنیم ممکن نشد بان جهت با کمال فوریتی که مطلب دارد يك لایحه تقدیم مجلس شده است که دوسه ماده از آن قانون را اجازه بفرمائید اصلاح شود . لایحه دیگری است راجع به بلدیه اصفهان که آنهم تقدیم مجلس میشود

نایب رئیس - بکمیسون های مربوطه ارجاع می شود . خبر کمیسون بودجه راجع به تلگراف بی سیم مطرح است

(بشرح ذیل قرائت شد)

کمیسون بودجه تبصره پیشنهادی آقای محمدولی میرزا نماینده محترم را راجع به بودجه ۱۳۰۶ مؤسسه تلگراف بی سیم مورد مطالعه قرار داده و با مطالعه کامل

که نموده موافقت خود را با تبصره مزبور اظهار و اینک برای تصویب مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

تبصره - نصب دکل برای اخذ اخبار با اجازه دولت خواهد بود

نایب رئیس - پیشنهادی از طرف آقای مدرس رسیده است قرائت میشود

(بمضمون ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم مذاکره در بودجه تلگراف بی سیم مسکوت عنه باشد تا پیشنهاد دولت در تعهدات مربوطه به تلگراف بی سیم از کمیسیونها به مجلس آمده و تصویب شود بعد از آن وارد مذاکره در بودجه تلگراف بی سیم شده تصویب شود.

نایب رئیس - آقای مدرس

مدرس - گرچه این پیشنهاد است و در پیشنهاد باید مختصر حرف زد ولی این ماده های واحده را ما تجربه کرده ایم که این ماده های واحده اسباب جوان مرگی است يك ماده واحده خیلی کوچکی است پیشنهاد میکنیم صد هزار تومان بدهند. خیلی هم کوچک است بعد هم که پستش رایج بینیم می بینیم که يك بعلاوه هم دارد. تقریباً صد و پنجاه هزار تومان بودجه هزار من آهن است که در سال ما باید خرج کنیم اول باید به بینیم منفعتش چه قدر است؟ هرگاه منفعت دارد البته باید خرج کنیم بنده این پیشنهادی که عرض کردم بواسطه اینست که تا آن لایحه که دولت پیشنهاد کرده است در تعهداتی که با سایرین کرده است از کمیسیون خارجه و فوائد عامه بگذرد و بیاید در مجلس ما به بینیم فائده تلگراف بی سیم که با سایر جاها میخواهیم بخارجه کنیم ناچه اندازه است یعنی فائده سیاسی و اقتصادی او انقدر می ارزد که ما سالی صد و پنجاه هزار تومان خرج بکنیم بانه؟ اگر می ارزد بنده عقیده ام این است که سالی دو کرور خرج کنیم اما حالا بنده نمیدانم این

تعهداتی که کرده اند (حالا از قراری که شنیده ام در کمیسیون خارجه است) فائده دارد بانه؟ دو سال قبل یعنی در دوره پیش راجع به نفت شمال که مذاکره بود حساب کردیم تقریباً صد هزار تومان پول تلگراف به امریکا دادیم و البته اگر این هم يك تلگراف بی سیمی باشد که احتیاج ما را رفع کند با فائده سیاسی و اقتصادی داشته باشد صد و پنجاه هزار تومان که سهل است يك کرور هم خرج شود جا دارد ولی باید ملاحظه کرد چنانچه دیدیم که حقوق و کلا دو بست تومان بود و البته برای بعضی از آقایان کافی نبود آمدند و پیشنهاد کردند و سیصد تومان شد آنوقت تمام دنیا بر شد که چرا سالی صد هزار تومان برای صد نفر بعلاوه کردند آنوقت ما بیائیم صد و پنجاه هزار تومان بودجه بگذاریم برای هزار من آهن و بالاخره باید بفهمیم که منفعت آن چیست؟ لهذا بنده پیشنهاد کردم که این مذاکرات باشد تا آن تعهدات بزودی از کمیسیون خارجه بیاید بمجلس و درش مطالعه بکنیم و به بینیم فائده سیاسی و اقتصادی دارد بانه؟ و بالاخره به آنکه راهی دادیم باین هم رای میدهم صد و پنجاه هزار تومان هم خرج دارد داشته باشد اما تا این تعهدات را نمیدانیم نمیتوانیم به این لایحه رای بدهیم. مثل این است که بنده خیال دارم يك اسبی بخرم نمیدانم معامله ام میشود یا نه؟ آنوقت يك سرطوبله خیلی پاکیزه منقحی بسازم بالاخره این خوب نیست و از این جهت بنده این پیشنهاد را کردم.

شیروانی (مخبر کمیسیون بودجه) - آقای مدرس البته نظرشان این است که در يك موضوعی که مهم است بیشتر صحبت شود که نتایجش معلوم شود البته دولت هم تدریجاً این وظیفه را انجام داده است که يك مؤسسه که در سال صد هزار تومان خرج داشته باشد قبلاً منافع و مصالح او را در نظر گرفته باشند آنوقت رای او اعتبار بخوانند اینکه فرمودند ما چه منافی ممکن هست از تلگراف بی سیم داشته باشیم بنده تصور میکنم که منافع تلگراف

بی سیم خیلی واضح و روشن است. چطور؟ اولاً سه منفعت بزرگ از تلگراف بی سیم میتوانیم ببریم. یکی منفعت سیاسی که خود ایشان فرمودند ما امروز بانقص تلگراف با سیمی که در این مملکت داریم ملاحظه میفرمائید اگر ما بتوانیم از تمام کره ارض خبر بگیریم (لااقل قبل از آن معاهداتی هم که بآن اشاره فرمودید) و بخارجه کنیم بعد از آن معاهدات را هم درش نظر بکنیم البته برای ما خیلی مفید واقع خواهد شد بعلاوه ما در هشت نقطه داخلی مملکت خودمان مؤسسه تلگراف بی سیم داریم ولی همانطوری که در چند روز قبل عرض کردم ما يك نوع اسارت تلگرافی داریم که تنها بوسیله تلگراف بی سیم میتوانیم این اسارت را رفع کنیم که اقلاً در داخله مملکت خودمان آزاد باشیم که نگویند سیم دست خارجه است منافع اقتصادی این مؤسسه هم معلوم است زیرا این مضیقه که ما راجع به تلگراف داریم و گرانی تلگراف مخصوصاً با خارجه که خودشان اشاره فرمودند: که برای نفت شمال که نتوانستیم بالاخره به پایان برسانیم صد هزار تومان پول تلگراف داده ایم در اینصورت مسلماً این قبیل حاجت از ما مرتفع خواهد شد و این زنج کمر شکن را هم از بین میبریم ما برای بخارجه يك گله از يك تومان تا پنج تومان به اختلاف پول میدهم باید يك روزی از این مضیقه بیرون بیائیم اینکه فرمودند این موضوع باشد تا اینکه آن تعهدات بیاید بمجلس و ما بعد از فهمیدن آن تعهدات به بودجه تلگراف بی سیم رای میدهم اولاً همانطوری که عرض کردم يك قسمت مهم استفاده را که ما فعلاً میتوانیم بکنیم در داخله است چه استفاده سیاسی چه نظامی. چه اقتصادی و بعلاوه ما میتوانیم از تمام دنیا اخبار بگیریم مؤسسات خیلی کوچکتری که در سفارتخانه ها موجود است هر روز يك خبر هائی بماندند آنوقت يك مؤسسه بزرگی که بوسیله آن ما میتوانیم با تمام دنیا بخارجه کنیم عاقل

مانده است با اینکه میتوانیم مثل سایر ملل رادبود داشته باشیم و از عالم خبر بگیریم و این مانعة الجمع هم نیست در عین حال که به بودجه تلگراف بی سیم رای میدهم عهد نامه هارا هم ما در نظر میگیریم و میگذاریم و بنده تصور میکنم که این دو موضوع بکلی مختلف است زیرا یکی مربوط به تلگراف بی سیم است و دیگری راجع به تعهدات بین المللی است ما ممکن است با يك دولتی تعهدات پستی نداشته باشیم نباید پستمان را تعطیل کنیم در اینجا لازم است بکفدری از وضعیت تلگراف بی سیم آقای مدرس را مسبوق کنم و یقین دارم که ایشان هم موافقت خواهند فرمود و آن این است که تلگراف بی سیم در چند سال پیش در نتیجه يك اقداماتی که از طرف وزارت جنگ بعمل آمد با بودجه وزارت جنگ یعنی از صرفه جوئیهای آن وزارتخانه در ایران تأسیس شد يك مقاماتی هم البته راضی نبودند و راضی هم نیستند که ما دارای يك همچو تأسیساتی باشیم ولی در هر صورت بهر قسم که بوده است این مؤسسه تأسیس شده است و يك مدتی هم وزارت جنگ توانسته است که این مؤسسه را بچرخاند ولی فعلاً که ما لازم دانستیم این مؤسسه از صورت نظامی بیرون بیاید و داخل در بودجه پست و تلگراف بشود که تمام طبقات بتوانند استفاده کنند البته يك بودجه مخصوصی لازم دارد کار او زیاد میشود و اعضایش زیاد میشود و باید يك بودجه مرتب و منظمی در جزء بودجه کل مملکتی داشته باشند پس از اینکه این مؤسسه از وزارت جنگ بوزارت پست و تلگراف منتقل شد بکعبه اعضائی که شاید دو بست نفر هستند و در تحت تعلیمات خارجی این فن را آموخته اند چه در مرکز و چه در سایر نقاط اینهارا می آورند در این مؤسسه و مشغول کار میشوند و همه هم ایرانی هستند و در این فن متخصص هستند و الان هم بلا تکلیف هستند و اتفاقاً بیچاره تر از تمام اشخاص رفته است در اینجا داخل شده است زیرا کسیکه حاضر شود صبح زود از

اینجا برود بقصر قاجار و برگردد معلوم است این شخص را استیصال و ادار کرده است که این کار را بکند و الان هم بکمشت بدبخت در آنجا کار میکنند و اگر ما بخواهیم این مؤسسه را که دو میلیون خرجش شده بکلی دور بیندازیم البته خود آقای مدرس هم نظرشان این نیست. بنا بر این بنده معتقدم آقا هم موافقت بفرمایند این بودجه بگذرد و در عین حال هم برای اینکه آن استفاده های اساسی را از تلگراف بیسیم بکنیم فشار بیاورند که آن تعهد نامه ها از کمیسیونهای مربوطه بگذرد و بیاید بمجلس شورای ملی و تصویب شود که استفادمان از این مؤسسه وسیعتر شود و الا حالا اگر ما بخواهیم این مؤسسه را بواسطه

بودن پول عاطل و باطل بگذاریم در هر حال بضرر مملکت است

نایب رئیس - چون عده برای رأی کافی نیست اگر اجازه میفرمائید جلسه را ختم کنیم جمعی از نمایندگان - صحیح است

نایب رئیس - جلسه آتیه روز شنبه چهار قبل از ظهر دستور اولاً لایحه بودجه تلگراف بیسیم بعد لایحه راجع باضافات بودجه وزارت فواید عامه بعد لایحه راجع باضافات بودجه وزارت خارجه

(مجلس نیم ساعت بعد از ظهر ختم شد)